

Spółdzielnia Systemu Ochrony
Zrzeszenia BPS

Sprawozdanie z działalności
Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS
za 2016 r.

Warszawa, 31 marca 2017 r.

Spis treści

1.	Podstawowe informacje na temat Spółdzielni.....	3
1.1.	Nazwa, siedziba, nr KRS, REGON, NIP.....	3
1.2.	Organy Spółdzielni.....	3
1.3.	Struktura organizacyjna.....	7
1.4.	Struktura zatrudnienia	7
1.5.	Usługi zewnętrzne, ważniejsze umowy.....	7
1.6.	Audyt zewnętrzny.....	8
2.	Uwarunkowania zewnętrzne i otoczenie makroekonomiczne.....	8
3.	Sytuacja finansowa Spółdzielni.....	9
3.1.	Kapitał (fundusz) Spółdzielni, Udziałowcy.....	9
3.2.	Rachunek zysków i strat.....	9
3.3.	Mechanizmy pomocowe.....	10
4.	Działalność Spółdzielni	11
5.	Perspektywy rozwoju i plany na przyszłość.....	14

1. Podstawowe informacje na temat Spółdzielni

1.1. Nazwa, siedziba, nr KRS, REGON, NIP

Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (zwana w dalszej części Spółdzielnią), pełniąca rolę jednostki zarządzającej Systemem Ochrony Zrzeszenia BPS (zwanego w dalszej części Systemem Ochrony), prowadzi działalność na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze oraz Rozdziału 3a ustawy z dnia 1 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Statutowo określonym przedmiotem działania Spółdzielni jest zarządzanie Systemem Ochrony poprzez wykonywanie obowiązków i uprawnień określonych w przepisach oraz podejmowanie działań na rzecz swoich członków, w zakresie określonym w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, mających na celu zapewnienie ich płynności i wypłacalności poprzez:

- 1) monitorowanie, szacowanie i kontrolę ryzyka działalności Członków Spółdzielni;
- 2) prowadzenie działań prewencyjnych, restrukturyzacyjnych oraz stosowanie środków oddziaływanie zgodnie z przepisami;
- 3) realizowanie audytu wewnętrznego wobec Członków Spółdzielni;
- 4) udzielanie pomocy finansowej w formie i na zasadach określonych w przepisach.

Spółdzielnia została utworzona na czas nieokreślony, na podstawie Statutu Spółdzielni uchwalonego przez Zgromadzenie Założycieli Spółdzielni, które odbyło się w dniu 10 sierpnia 2015 r. W dniu 31 sierpnia 2015 r. została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy KRS pod numerem KRS 0000572997.

Funkcje jednostki zarządzającej Systemem Ochrony zostały powierzone Spółdzielni Umową Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którą w dniu 31 grudnia 2015 r. podpisał Bank BPS S.A. i 241 zrzeszonych z nim Banków Spółdzielczych.

Poniżej zestawiono podstawowe dane identyfikujące Spółdzielnię.

Firma	Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS
Siedziba	Warszawa
Adres	00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 81
Forma prawna	Spółdzielnia
REGON	362407267
NIP	5272743717

1.2. Organy Spółdzielni

Organami Spółdzielni są:

1. Walne Zgromadzenie;
2. Rada Nadzorcza;
3. Zarząd.

Zarząd

Zarząd Spółdzielni – zgodnie ze Statutem – kieruje bieżącą działalnością Spółdzielni oraz reprezentuje ją na zewnątrz. Prezes Zarządu kieruje bieżącą działalnością oraz pełni nadzór nad całością funkcjonowania Spółdzielni.

W okresie sprawozdawczym skład Zarządu Spółdzielni uległ zmianie. Na dzień 1 stycznia 2016 r. Zarząd Spółdzielni funkcjonował w następującym składzie:

Tabela 1. Skład osobowy Zarządu Spółdzielni wg stanu na 01.01.2016 r.

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Sławomir Czopur	Prezes Zarządu
Karol Bernat	Wiceprezes Zarządu

W dniu 28 stycznia 2016 r. Rada Nadzorcza Spółdzielni przyjęła złożone przez Pana Karola Bernata oświadczenie o rezygnacji z wykonywania funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółdzielni.

W związku z powyższym, Rada Nadzorcza Spółdzielni wyznaczyła dwóch Członków Rady Nadzorczej Spółdzielni do pełnienia funkcji Wiceprezesów Zarządu Spółdzielni - Pana Wiesława Żółtkowskiego oraz Pana Mariana Golę.

W dniu 8 marca 2016 r. Rada Nadzorcza Spółdzielni, na wniosek Prezesa Zarządu Spółdzielni powołała Pana Rafała Makuszeńskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Spółdzielni, pod warunkiem zawieszającym uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego na pełnienie tej funkcji. Komisja w dniu 19 kwietnia 2016 r. podjęła decyzję o wyrażeniu zgody na powołanie Pana Rafała Makuszeńskiego na stanowisko członka Zarządu Spółdzielni.

26 czerwca 2016 r. Rada Nadzorcza Spółdzielni podjęła uchwałę w sprawie odwołania Pana Mariana Goli z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółdzielni.

Rada Nadzorcza Spółdzielni wystąpiła z wnioskiem o wydanie przez Komisję Nadzoru Finansowego zgody na powołanie Pana Wiesława Żółtkowskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Spółdzielni nadzorującego Pion Analiz, Monitorowania Ryzyka i Wsparcia. Komisja Nadzoru Finansowego do dnia kończącego okres sprawozdawczy nie wydała decyzji w przedmiotowej sprawie.

W efekcie powyższych zmian, skład Zarządu Spółdzielni na dzień 31 grudnia 2016 r. przedstawiał się następująco:

Tabela 2. Skład osobowy Zarządu Spółdzielni wg stanu na 31.12.2016 r.

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Sławomir Czopur	Prezes Zarządu
Rafał Makuszeński	Wiceprezes Zarządu
Wiesław Żółtkowski	Członek Rady Nadzorczej wyznaczony do pełnienia funkcji Członka Zarządu

Zarząd Spółdzielni odbył 45 posiedzeń, podczas których podjął 139 uchwał. Uchwały Zarządu dotyczyły między innymi:

- wprowadzenia regulacji wewnętrznych;
- wyrażenia zgody na przystąpienie banków do Systemu Ochrony;
- zmian organizacyjnych;
- udzielenia pomocy ze środków Fundusz Zabezpieczającego;
- wydawania zaleceń poaudytowych.

Ponadto na posiedzeniach Zarząd:

- omawiał tematy związane z organizacją i podziałem zadań w Systemie Ochrony;
- przyjmował informacje o sytuacji ekonomiczno-finansowej uczestników Systemu Ochrony oraz o wynikach oceny punktowej;
- przyjmował sprawozdania z działalności poszczególnych komórek, informacje o stanie realizacji projektów;
- przyjmował informacje i podejmował stanowiska w sprawach merytorycznych, które wymagały bieżących lub kierunkowych decyzji Zarządu.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad działalnością Spółdzielni. Do szczególnych obowiązków Rady należy powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Spółdzielni, opiniowanie wszelkich wniosków i spraw wymagających uchwały Walnego Zgromadzenia, wybór biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe, zatwierdzanie planów gospodarczych i programów działalności, zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego Spółdzielni i regulaminu działania Zarządu Spółdzielni, akceptacji wyrażenia przez Zarząd zgody na przystąpienie banków do Systemu Ochrony. Członków Rady Nadzorczej wybiera Walne Zgromadzenie spośród osób wskazanych przez Członków Spółdzielni w grupach. W skład Rady Nadzorczej wchodzi przynajmniej jeden członek spełniający kryterium niezależności.

W okresie 1 stycznia – 28 stycznia 2016 r. skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

Tabela 3. Skład osobowy Rady Nadzorczej w okresie 01.01. – 28.01. 2016 r.

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Bartosz Kublik	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Józef Myrczek	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Stanisław Bachurek	Sekretarz Rady Nadzorczej
Joachim Greger	Członek Rady Nadzorczej
Wiesław Żółtkowski	Członek Rady Nadzorczej

W dniu 28 stycznia 2016 r., w związku z rezygnacją złożoną przez Pana Józefa Myrczka, Pana Joachima Gregera oraz Pana Stanisława Bachurka, Walne Zgromadzenie dokonało

wyboru Rady Nadzorczej. W związku z powyższym skład Rady Nadzorczej, kadencji obejmującej lata 2016-2019 na dzień 31 grudnia 2016 r., prezentuje się następująco:

Tabela 4. Skład osobowy Rady Nadzorczej wg stanu na 31.12.2016 r.

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Bartosz Kublik	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Wiesław Żółtkowski	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Władysław Mikućewicz	Sekretarz Rady Nadzorczej
Gabriela Sołobodowska	Członek Rady Nadzorczej
Wacław Kozłowski	Członek Rady Nadzorczej
Mirosław Stępień	Członek Rady Nadzorczej
Andrzej Bień	Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Jonak	Członek Rady Nadzorczej
Marian Gola	Członek Rady Nadzorczej

W związku z wyznaczeniem Pana Wiesława Żółtkowskiego do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółdzielni nie wykonywał on funkcji w Radzie Nadzorczej.

W 2016 r. Rada Nadzorcza odbyła 9 posiedzeń i podjęła 86 uchwał.

Walne Zgromadzenie

Walne Zgromadzenie jest najwyższym organem Spółdzielni. Do wyłącznych uprawnień Walnego Zgromadzenia należy w szczególności wybór i odwoływanie Prezesa Zarządu Spółdzielni oraz Członków Rady Nadzorczej Spółdzielni, udzielenie absolutorium członkom Zarządu Spółdzielni, zatwierdzanie wysokości wpłat na Fundusz Zabezpieczający oraz zatwierdzanie zmian Statutu Spółdzielni.

W 2016 r. odbyły się dwa Walne Zgromadzenie Spółdzielni: w dniu 28 stycznia 2016 r. oraz 27 czerwca 2016 r., a także Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia Spółdzielni w dniu 6 grudnia 2016 r.

Głównym tematem Walnego Zgromadzenia Spółdzielni w dniu 28 stycznia 2016 r. było podjęcie uchwał w sprawie: Wyboru Rady Nadzorczej Spółdzielni oraz Prezesa Zarządu Spółdzielni, a także zmiany Statutu Spółdzielni.

Walne Zgromadzenie Spółdzielni w dniu 27 czerwca 2016 r. obejmowało przedstawienie i zatwierdzenie Sprawozdania finansowego za 2015 r., Sprawozdania z działalności Spółdzielni za 2015 r., a także sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Spółdzielni za 2015 r. Ponadto udzielono absolutorium członkom organów Spółdzielni oraz oznaczono sumę zobowiązań, jaką może zaciągnąć Spółdzielnia, a także zatwierdzono zmiany do Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Podczas Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółdzielni w dniu 6 grudnia 2016 r. Członkowie podjęli m.in. uchwały w sprawie zatwierdzenia poziomów minimalnych

i maksymalnych marż do oprocentowania pożyczek restrukturyzacyjnych i podporządkowanych udzielanych przez Spółdzielnię ze środków Funduszu Zabezpieczającego w roku 2017 oraz przystąpienia Spółdzielni do Krajowego Związku Banków Spółdzielczych. Ponadto omówiono konstrukcję, założenia i zakres „Grupowego planu naprawy”.

1.3. Struktura organizacyjna

W trakcie 2016 r. Spółdzielnia funkcjonowała w strukturze organizacyjnej z wyodrębnionymi trzema Pionami:

1. Pion Audytu;
2. Pion Organizacyjny;
3. Pion Analiz, Monitorowania Ryzyka i Wsparcia.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. w Spółdzielni funkcjonowało 5 komórek organizacyjnych, w tym cztery Departamenty oraz jeden Zespół.

W dniu 1 października 2016 r. w ramach struktury Spółdzielni powołano Departament Audytu Dużych Banków. Departament ten odpowiada za realizację zadań Spółdzielni dotyczących pełnienia funkcji niezależnej komórki audytu wobec Banku BPS S.A. i Spółdzielni oraz wsparcie Departamentu Audytu w realizacji czynności audytu wewnętrznego w Dużych Bankach Spółdzielczych.

1.4. Struktura zatrudnienia

Na dzień 31 grudnia 2016 r. w Spółdzielni zatrudnionych było 57 osób, w tym: 30 kobiet i 27 mężczyzn. 94,74% pracowników Spółdzielni posiada wykształcenie wyższe.

W 2016 r. pracownicy Spółdzielni uczestniczyli w różnego rodzaju szkoleniach i seminariach, w szczególności z zakresu:

- sprawozdawczości ALMN NBP ITS;
- systemu kontroli wewnętrznej w bankach;
- zarządzania ryzykiem bankowym;
- efektywnej komunikacji.

1.5. Usługi zewnętrzne, ważniejsze umowy

Usługi księgowe świadczone były przez Audit Services Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie przy ul. Ateńskiej 10 lok 14, na podstawie umowy z 20 października 2015 r.

Usługi w obszarze technologii informatycznej zlecone zostały IT BPS Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, przy ul. Grzybowskiej 81, 00-844 Warszawa, na podstawie umowy zawartej w dniu 21 stycznia 2016 r.

Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie, 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 81 świadczył dla Spółdzielni usługi z zakresu obsługi kadrowo płacowej, wynajmował powierzchnię biurową oraz meble biurowe, zapewniał obsługę kancelaryjno-pocztową oraz administrowanie lokalami biurowymi. Ponadto Bank ten na podstawie umowy z 25 października 2016 r. udzielił Spółdzielni zgody na posługiwanie się, w celach

identyfikacji, Znakiem Towarowym – logo używane przez Bank BPS S.A. i zrzeszone banki spółdzielcze .

Administrowanie i hosting serwisu internetowego Spółdzielnia zleciła IT BPS Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, przy ul. Grzybowskiej 81, 00-844 Warszawa, na podstawie umowy z 16 grudnia 2016 r.

Spółdzielnia zleciła Halley.pl Aktuariusze sp. z o.o., ul. Karola Szymanowskiego 6/3, 51-609 Wrocław dokonanie aktuarialnego wyliczenia rezerw na świadczenia pracownicze dla pracowników Spółdzielni, na podstawie umowy z 3 lutego 2017 r.

1.6. Audyt zewnętrzny

Spółdzielnia zleciła badanie sprawozdania finansowego za 2016 r. PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą 02-695 Warszawa, ul. Orzycka 6 lok. 1B, na podstawie umowy z 6 lutego 2017 r.

2. Uwarunkowania zewnętrzne i otoczenie makroekonomiczne

Specyfika działalności Spółdzielni, jako jednostki zarządzającej Systemem Ochrony powoduje, że zasadniczy wpływ na jej działalność ma sytuacja podmiotów tworzących System Ochrony, w szczególności w zakresie zarządzania środkami pomocowymi. W Sprawozdaniu nie można więc pominąć sytuacji makroekonomicznej, która ma zasadnicze znaczenie dla kondycji samej Spółdzielni, jak i uczestników Systemu Ochrony.

Rok 2016 to okres osłabienia koniunktury gospodarczej w Polsce. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, wzrost PKB w Polsce w 2016 r. wyniósł 2,8%, wobec 3,9% w roku 2015. Niższe tempo wzrostu gospodarczego było konsekwencją spadku inwestycji, związanego zarówno z ograniczonym wykorzystaniem środków unijnych, jak i z utrzymującą się niepewnością co do otoczenia regulacyjnego przedsiębiorstw. Negatywny wpływ spadku inwestycji na tempo wzrostu PKB tylko częściowo został zrekompensowany przez wzrost konsumpcji gospodarstw domowych, którą wspomagała stała poprawa sytuacji na rynku pracy. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2016 r. wynosiła 8,3%, wobec 9,7% w grudniu 2015 r. Spadkowi bezrobocia rejestrowanego sprzyjał m.in. sukcesywny wzrost zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. Elementem poprawy sytuacji na rynku pracy był też wzrost przeciętnych nominalnych wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw. W warunkach równoczesnego spadku cen konsumpcyjnych, średni poziom wskaźnika inflacji konsumentów w 2016 r. wyniósł minus 0,6%, znacząco poprawiła się siła nabywcza płac.

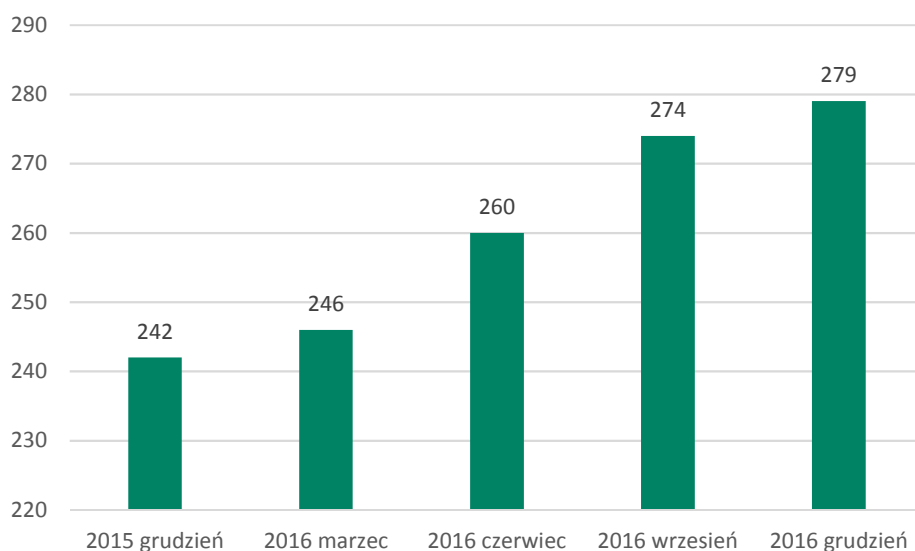
Średni poziom stóp Narodowego Banku Polskiego w 2016 r. w porównaniu z odnotowanym w 2015 r. był niższy o 0,08 pp. Nie wynikało to jednak ze zmiany stóp w 2016 r., lecz było konsekwencją obniżki stóp procentowych dokonanej przez Radę Polityki Pieniężnej w roku poprzedzającym. W marcu 2015 r. władze monetarne zredukowały stopy NBP o 0,50 pp.. W efekcie, również średnie rynkowe jednomiesięczne stawki WIBOR i WIBID w 2016 r. ukształtowały się na poziomie niższym niż przed rokiem o 0,09 pp.

3. Sytuacja finansowa Spółdzielni

3.1. Kapitał (fundusz) Spółdzielni, Udziałowcy

Udziałowcami Spółdzielni mogą być wyłącznie osoby prawne, banki spółdzielcze i bank zrzeszający – uczestnicy Systemu Ochrony. W 2016 r. liczba udziałowców Spółdzielni systematycznie wzrastała.

Rysunek 1. Liczba udziałowców Spółdzielni

Na dzień 31 grudnia 2016 r. udziałowcami Spółdzielni był Bank BPS S.A. i 278 zrzeszonych z nim Banków Spółdzielczych.

Wartość funduszy własnych Spółdzielni na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosiła 1 545 000,00 zł. W ich skład wchodził:

- fundusz udziałowy – wartość udziałów wpłaconych wynosiła 720 000,00 zł, wartość funduszu zadeklarowanego przez 279 banków wynosiła 728 000,00. zł i była podzielona na 364 udziałów o wartości nominalnej 2 000,00 zł każdy;
- fundusz zasobowy w kwocie 825 000,00 zł i został utworzony z wpisowego w wysokości jednostkowej 3 000,00 zł, które nie podlega zwrotowi.

Zadeklarowane na dzień 31 grudnia 2016 r., lecz niewpłacone udziały członkowskie w kwocie 8 000,00 zł do dnia sporządzenia niniejszego Sprawozdania zostały w całości opłacone.

3.2. Rachunek zysków i strat

W 2016 r. Spółdzielnia osiągnęła przychody w kwocie 13 530 605,81 zł. Na kwotę tę złożyły się należne wpłaty członków Spółdzielni z tytułu wpłat na pokrycie kosztów funkcjonowania Spółdzielni za 2016 r. w wysokości 8 922 264,28 zł oraz przychody z tytułu odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym w kwocie 4 608 341,53 zł. Należne wpłaty zostały wniesione zgodnie z Umową Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, przy czym

Rada Nadzorcza Spółdzielni po analizie pokrycia kosztów działania Spółdzielni wpłatami uczestników Systemu Ochrony podjęła uchwałę o wstrzymaniu wpłat za IV kwartał 2016 r.

Spółdzielnia w 2016 r. poniosła koszty w wysokości 11 471 471,13 zł, z tego.:

- koszty działania w wysokości 7 536 079,67 zł;
- pozostałe koszty operacyjne w kwocie 1 120,64 zł;
- koszty finansowe (odsetki od wkładów pieniężnych) w kwocie 3 934 270,82 zł.

Na koszty działania złożyły się następujące pozycje:

- amortyzacja – 315 746,78 zł;
- materiały i energia – 99 728,31 zł;
- usługi obce – 757 501,84 zł;
- czynsz za wynajem powierzchni biurowej – 764 671,96 zł;
- podatki i opłaty – 51 691,29 zł;
- wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia – 5 146 171,15 zł;
- pozostałe koszty – 400 568,34 zł.

Spółdzielnia osiągnęła w 2016 r. zysk brutto w kwocie 2 059 134,68 zł, natomiast zysk netto wyniósł 875 977,68 zł.

Zysk netto za 2015 w kwocie 19 049,44 zł został zgodnie z Uchwałą nr 7/2016 Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z dnia 27 czerwca 2016 r., przeznaczony na Fundusz Zabezpieczający.

3.3. Mechanizmy pomocowe

Depozyt obowiązkowy

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, w ramach mechanizmów pomocowych utworzony został mechanizm wsparcia płynności oparty na depozytach obowiązkowych, którego wartość stanowi 9% średniego stanu depozytów zgromadzonych przez uczestników Systemu Ochrony w czerwcu i grudniu każdego roku, od którego naliczana jest rezerwa obowiązkowa. Środki depozytów obowiązkowych inwestowane są w instrumentach o wysokiej płynności, tj. dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski oraz aktywach przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski jako zabezpieczenie kredytu lombardowego. Konstrukcja ta gwarantuje uczestnikom Systemu Ochrony, że w przypadku wystąpienia zagrożenia utraty bieżącej płynności, Spółdzielnia będzie zdolna do udzielenia niezbędnej pomocy pozwalającej na utrzymanie płynności. Na 31 grudnia 2016 r. w ramach depozytu obowiązkowego zgromadzone były środki w kwocie 3 945 185 100,00 zł. Dla zapewnienia stabilności zgromadzonych środków, Bank Zrzeszający dokonał blokady tych środków na czas nieokreślony. W 2016 r. nie zaistniała konieczność wykorzystania powyższego mechanizmu pomocowego.

Fundusz Zabezpieczający

Fundusz Zabezpieczający, stanowi fundusz specjalnego przeznaczenia, zapewniający finansowanie zadań Spółdzielni w zakresie udzielania pomocy finansowej Członkom, mającej na celu zapewnienie ich wypłacalności i zapobieżenie upadłości. Fundusz Zabezpieczający tworzony jest z obowiązkowych wpłat oraz wnoszonych przez Członków Spółdzielni wkładów pieniężnych.

W 2016 roku minimalna wysokość wnoszonych wpłat na Fundusz Zabezpieczający stanowiła równowartość połowy opłaty rocznej oraz całości opłaty ostrożnościowej, nieodprowadzonych przez uczestników Systemu Ochrony do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Dodatkowo, dla uzupełnienia stanu środków Funduszu Zabezpieczającego do poziomu 1% środków gwarantowanych klientom, wniesione zostały wkłady pieniężne przez uczestników Systemu Ochrony, proporcjonalnie do ich ekspozycji na ryzyko.

Na 31 grudnia 2016 r. na rachunku Funduszu Zabezpieczającego zgromadzone były środki w kwocie 344 948 496,49 zł, z tego:

- wkład pieniężny w kwocie 285 227 133,76 zł;
- składki w kwocie 59 702 313,29 zł;
- środki dodatkowe w kwocie 19 049,44 zł.

W 2016 r. Spółdzielnia udzieliła 2 gwarancje ze środków Funduszu Zabezpieczającego na łączną kwotę 17 200 000,00 zł:

1. gwarancja udzielona od 5 września 2016 r. do 28 lutego 2017 r. na kwotę 9 200 000,00 zł;
2. gwarancja udzielona od 27 grudnia 2016 r. do 30 czerwca 2017 r. na kwotę 8 000 000,00 zł.

Banki, które otrzymały pomoc zobowiązane były do opracowania wewnętrznych planów naprawy, których celem była poprawa sytuacji w obszarze wspieranym środkami Funduszu Zabezpieczającego.

4. Działalność Spółdzielni

W 2016 r. działalność Spółdzielni skoncentrowana była na właściwym zorganizowaniu pracy, zapewniającym realizację zadań wynikających ze Statutu Spółdzielni oraz Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Podejmowane były działania, mające na celu zapewnienie płynności i wypłacalności uczestników Systemu Ochrony, w szczególności poprzez:

- monitorowanie i kontrole ryzyka uczestników Systemu Ochrony;
- realizowanie audytu wewnętrznego wobec uczestników Systemu Ochrony;
- prowadzenie działań prewencyjnych wobec uczestników Systemu Ochrony;
- udzielanie pomocy finansowej uczestnikom Systemu Ochrony.

Do najistotniejszych działań realizowanych przez Spółdzielnię w 2016 r. w zakresie monitorowania i kontroli ryzyka uczestników Systemu Ochrony należy zaliczyć:

1. Prace nad wdrożeniem monitorowania ryzyka oraz poprawności klasyfikacji ryzyka związanego z ekspozycjami, których dotyczy niewykonanie zobowiązań. W tym celu wypracowano metodę analizy danych sprawozdawczych w ramach sprawozdania NB300. Wobec specyfiki tego sprawozdania i braku możliwości wykorzystania modułu analitycznego dostępnego w systemie tranSIS, podjęto decyzję o zasileniu hurtowni danych danymi NB300.
2. Monitorowanie przestrzegania limitów określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Szczegółowe raporty w tym zakresie prezentowano Zarządowi Spółdzielni. Natomiast indywidualne wystąpienia wskazujące na konieczność poprawy określonych parametrów kierowano do poszczególnych uczestników.
3. Wypracowanie zasad Systemu Wczesnego Ostrzegania, którego celem jest identyfikacja oznak zagrożenia dla bezpiecznego i efektywnego funkcjonowania banków – uczestników Systemu Ochrony. Na podstawie ww. zasad monitoruje się wybrane wskaźniki sytuacji ekonomiczno-finansowej banków oraz podejmuje działania w przypadku osiągnięcia przez te wskaźniki poziomów ostrzegawczych. Lista ostrzeżeń, zawierająca banki, których sytuacja wskazywała na możliwość wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa prowadzonej działalności, aktualizowana była w okresach kwartalnych. Do banków tych skierowane były wystąpienia pisemne oraz przeprowadzono rozmowy wskazujące zaobserwowane niekorzystne zjawiska, z zaleceniem podjęcia określonych działań. Banki te poddane były ścisłej obserwacji w okresach miesięcznych.
4. Rozpoczęcie prac nad przygotowaniem i wdrożeniem standardów organizacji mechanizmów zarządzania ryzykiem przez uczestników. Opracowano „*Jednolite zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych przez uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS*”, które po przyjęciu przez Radę Nadzorczą Spółdzielni zostały przekazane do Komisji Nadzoru Finansowego celem zaakceptowania. Do dnia sporządzenia Sprawozdania Komisja Nadzoru Finansowego nie wydała decyzji ww. zakresie. Spółdzielnia podjęła także czynności w zakresie przygotowania standardów obowiązujących uczestników Systemu Ochrony, w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym, koncentracji, stopy procentowej, płynności, operacyjnym oraz kapitałowym.
5. Dla każdego uczestnika Systemu Ochrony ustalono wskaźniki korygujące stosowane do wyliczenia kwoty składek wnoszonych w 2016 r. na Fundusz Zabezpieczający. Ponadto, dla usprawnienia procesu zasilania Funduszu składkami, przygotowano i wysłano do uczestników wykaz należnych w danym kwartale składek i wkładów pieniężnych na Fundusz Zabezpieczający.
6. Do 36 banków, spośród 242 które utworzyły System Ochrony, niespełniających odpowiednich kryteriów wskaźnikowych określonych w załączniku nr 1 do Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, wystosowano zalecenie opracowania planów poprawy odpowiednich wskaźników, których realizacja była monitorowana w kolejnych okresach.

W II kwartale 2016 r. Spółdzielnia rozpoczęła realizację badań audytowych wynikających z planu audytowego zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą Spółdzielni. Łącznie w 2016 r. zostało przeprowadzonych:

- 39 audytów planowanych;
- 3 audyty doraźne;
- 3 audyty w bankach ubiegających się o przystąpienie do Systemu Ochrony.

Realizacja ww. badań oparta była o samodzielnie przygotowane metodyki audytu. Prawidłowość wykonywania funkcji audytu podlegała niezależnej ocenie jakościowej. Wnioski z przeprowadzonych badań były przedstawione audytowanym bankom oraz były brane pod uwagę przy monitorowaniu ryzyka tych banków.

W 2016 r. Spółdzielnia wydała opinię o 13 bankach spółdzielczych, które opracowały i przekazały Programy postępowania naprawczego. Z tej grupy 7 banków uzyskało akceptację Komisji Nadzoru Finansowego do przedłożonych działań mających na celu uzyskanie trwałej poprawy ich sytuacji ekonomiczno-finansowej. Ponadto, cyklicznie sporządzane były analizy informujące o stopniu realizacji założeń Programów postępowania naprawczego przekazane przez uczestników Systemu Ochrony.

Do najistotniejszych działań realizowanych przez Spółdzielnię w 2016 r. w zakresie udzielania pomocy finansowej uczestnikom Systemu Ochrony należy zaliczyć:

1. Przygotowanie regulacji z zakresu pomocy udzielonej z Funduszu Zabezpieczającego w postaci „*Instrukcji udzielania pomocy ze środków Funduszu Zabezpieczającego w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS*” wraz ze wzorami regulacji produktowych pożyczki podporządkowanej, pożyczki restrukturyzacyjnej, gwarancji, poręczeń i innych zabezpieczeń.
2. Udzielenie 2 bankom pomocy w postaci gwarancji stanowiących zabezpieczenie spłaty lokat zaciągniętych w Banku BPS S.A.

Ponadto, Spółdzielnia koordynowała składanie przez Banki Spółdzielcze wniosków o pożyczkę z Funduszu Restrukturyzacji Banków Spółdzielczych. W 2016 r. zostało podpisanych 89 umów na łączną kwotę 18 958 000,00 zł, z czego zostało umorzonych 18 pożyczek na kwotę 3 856 000,00 zł. Do każdego etapu pożyczki (wniosek o udzielenie, wniosek o aneks, wniosek o umorzenie) Spółdzielnia przygotowywała opinię na temat banku i poniesionych kosztów oraz potwierdzenia wniesionych wpłat na Fundusz Zabezpieczający i funkcjonowanie Spółdzielni.

W IV kwartale 2016 r. Spółdzielnia skierowała do Komisji Nadzoru Finansowego wnioski o wyrażenie zgody na sporządzenie „*Grupowego planu naprawy*”, o którym mowa w art. 141o ustawy Prawo bankowe, obejmującego uczestników Systemu Ochrony. W tym okresie Spółdzielnia prowadziła także we współpracy z Bankiem BPS S.A. prace nad sporządzeniem „*Grupowego planu naprawy*”.

Zakres opracowania uwzględnia:

- czynności służące utrzymaniu lub przywróceniu wypłacalności banku lub możliwości osiągnięcia zysku przez bank;
- poziomy wskaźników ilościowych lub jakościowych określających sytuację finansową banku, które można skutecznie monitorować i po osiągnięciu których mogą być podjęte działania określone w planie naprawy;
- działania mające na celu ograniczenie ryzyka;
- zasady polityki informacyjnej banku.

W 2016 r. Spółdzielnia opracowała i wdrożyła szereg regulacji wewnętrznych, takich jak:

- Zasady i tryb prowadzenia gospodarki transportowej w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
- Instrukcja dotycząca zasad zlecenia i rozliczania podróży służbowych w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
- Instrukcja zarządzania projektami w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
- Instrukcja udzielania dostępu firmom zewnętrznym do systemów i aplikacji w SSOZ BPS;
- Instrukcja udzielania dostępu Uczestnikom do systemów i aplikacji w SSOZ BPS;
- Regulamin działania Zarządu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
- Regulamin Organizacyjny Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
- Regulamin pracy w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
- Regulamin wynagradzania pracowników w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
- Zasady inwestowania środków pieniężnych zgromadzonych na Rachunkach Depozytów Obowiązkowych oraz na Rachunku Funduszu Zabezpieczającego.

5. Perspektywy rozwoju i plany na przyszłość

Nadrzędnym celem Spółdzielni w 2017 r. będzie zapewnienie płynności i wypłacalności wszystkim uczestnikom Systemu Ochrony. W tym celu Spółdzielnia planuje zakup i wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego wspomagającego prowadzenie badań audytowych, obieg dokumentów i stanowiącego bezpieczną platformę wymiany informacji wewnątrz Systemu Ochrony oraz z uczestnikami Systemu Ochrony.

W 2017 r. planowany jest również wzrost zatrudnienia w związku z przekazaniem przez Bank BPS S.A. z dniem 1 stycznia 2017 r. funkcji audytu do Spółdzielni. Ponadto dodatkowe zwiększenie etatów związane jest z utworzeniem stanowiska administratora systemu oraz stanowiska pracy obsługującego moduł opracowywania, gromadzenia i archiwizowania dokumentów i informacji, niezbędnych do realizacji zadań Spółdzielni, jak również stanowiska ds. księgowości, w związku z planowanym przejęciem z biura rachunkowego bezpośrednio do Spółdzielni prowadzenia ksiąg rachunkowych. W związku z nowymi wymaganiami prawnymi niezbędne jest ponadto utworzenie stanowiska ds. Compliance i ochrony informacji.

Prowadzenie przez Spółdzielnię, racjonalnej polityki kosztowej pozwoli na pokrycie kosztów działania wpłatami wnoszonymi przez uczestników Systemu Ochrony.

Zgromadzone w Spółdzielni środki pomocowe powinny efektywnie wspomagać realizację celu powołania Systemu Ochrony, jakim jest wsparcie płynności i wypłacalności uczestników oraz zapobieganie ich upadłości.

Podpisy Członków Zarządu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS

Sławomir Czopur

Rafał Makuszewski

Wiesław Żółtkowski

Warszawa, 31 marca 2017 r.

Sprawozdanie Zarządu z działalności Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS zawiera piętnaście ponumerowanych stron.